АНТИКОР – національний антикорупційний портал
МОВА ЯЗЫК LANG
Харків: 8°С
П'ятниця, 21 серпня 2026 р., 10:28
АНТИКОР
Топ-теми:
- Арешт Єрмака
- Корупційна мафія Міндіча в Енергоатомі
- Напад Росії на Україну
Пошук...
НОВИНИ КОНФЛІКТИ ПОЗИЦІЯ ДУМКА ПОДІЇ ВІЙНА ВІДЕО БЛОГИ
Головна › Статті › Позиція › Різне › Як змінилася криміногенна ситуація в Україні з початку широкомасштабного вторгнення російських загарбників

Як змінилася криміногенна ситуація в Україні з початку широкомасштабного вторгнення російських загарбників

Читать на русском

Додати як бажане джерело в Google

Як змінилася криміногенна ситуація в Україні з початку широкомасштабного вторгнення російських загарбників

Про зрадників серед поліцейських і тих поліцейських, які з перших днів повномасштабного вторгнення боронять країну на фронті. Війну, яка змінила криміногенну ситуацію в країні, вплинула на ставлення людей до вогнепальної зброї й ставлення правоохоронців до того, щоб люди мали можливість нею вільно володіти, а також розширила функціонал самих поліцейських і стала поштовхом до створення безпекового середовища у повоєнний період. Серед іншого і про те, як в умовах війни під приводом легалізації медичного і технічного канабісу не створити бази для розвитку наркобізнесу.

А також про зміни в самій системі Національної поліції й те, чого від них очікувати суспільству у виданні "Цензор.Нет" говорили з новим керівником Національної поліції Іваном Вигівським.

"Росія сподівалась використовувати "ворів у законі" як один з елементів дестабілізації"

– Іване Михайловичу, як змінилася криміногенна ситуація за ці півтора року від початку повномасштабного вторгнення Росії? Які фактори на неї вплинули?

– Коли розпочався наступ Росії, багато громадян виїхало з регіонів, які опинилися під загрозою. Наприклад, з того ж Києва, Харкова й інших населених пунктів. Але виїхали не лише законослухняні громадяни, а й злочинці. Так звані "вори в законі" і "смотрящі" теж покинули території великих міст, які опинилися в зоні бойових дій. Вони перемістились в інші регіони або за кордон і частково втратили свій злочинний вплив.

Тому в цих регіонах на той час простежувалась тенденція до зменшення кількості звернень до поліції і, відповідно, зниження реєстрацій. У регіонах, куди тоді переїхало чимало людей, кількість вчинених правопорушень трохи зросла.

Але водночас у цілому по країні, завдяки запровадженню комендантської години, збільшенню присутності на вулицях населених пунктів поліцейських, військових, нацгвардійців, представників добровольчих формувань територіальних громад, а також обмеженням продажу алкогольної продукції, зменшився рівень вуличної злочинності, зокрема розбоїв і грабежів. Наприклад, якщо до війни на добове чергування, в тому числі патрулювання вулиць заступало трохи більше 4 тисяч поліцейських, то під час війни їх стало понад 6 тисяч.

Окрім того, посилення в березні 2022 року Верховною Радою відповідальності за вчинення в умовах воєнного стану низки майнових злочинів також певною мірою стало стримувальним чинником для деяких злочинців, що притаманно і для 2023 року.

Важливі новини

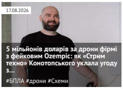

17.08.2026

5 мільйонів доларів за дрони фірмі з фейковим Ozempic: як «Стрим техно» Конотопського уклала угоду з...

#БПЛА #дрони #Схеми

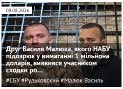

08.08.2026

Друг Василя Малюка, якого НАБУ підозрює у вимаганні 1 мільйона доларів, виявився учасником сходки ро...

#СБУ #Рудьковский #Малюк Василь

ЦЕНЗУРА
ЯК ОБІЙТИ БЛОКУВАННЯ
І ЧИТАТИ НАШ САЙТ

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

13:18 У Пермі горить великий НПЗ «Лукойл»: Генштаб підтвердив удар українських сил

13:13 У Ковелі працівник ТЦК підрізав скутериста: чоловік врізався в паркан ▶

13:07 У Львові на переході BMW збив чоловіка та його 8-річну доньку: обоє в лікарні ▶

13:01 Організатор схеми «Форрест Гамп», проросійський нардеп Столар уникає покарання, поки виконавці йдуть під суд 📷

12:55 Трамп не підтримав прохання Зеленського щодо Starlink для ударних дронів, – FT

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

12:49 Мати померла, а батька мобілізували: Лубінець допоміг повернути чоловіка до двох дітей

12:43 **ВАКС відновив засідання у справі Микитася: САП просить 200 мільйонів гривень застави** ▶

12:37 Пенсіонерка організувала підпільне казино на Хмельниччині: у неї знайшли понад 400 тисяч 📷 ▶

12:32 Поліція показала відео примусової мобілізації чоловіка в центрі Києва ▶

12:26 «Холодно буде всюди»: експерт оцінив доцільність виїзду з міст до сільської місцевості під час зими ▶

12:21 В Одесі СБУ викрила «крота» ГРУ РФ серед командирів спецназу Нацгвардії

12:15 «Я залишився зовсім сам»: хлопчик розплакався після затримання батька працівниками ТЦК ▶

І це дало свій результат. Якщо раніше затримували особу, яка, наприклад, вкрала у громадянина мобільний телефон, то судді не обирали запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, враховуючи санкцію статті Кримінального кодексу. А як тільки відповідальність було посилено, то такі особи опинялись за ґратами, і це вже менше "надихало" інших правопорушників на вчинення таких злочинів.

Що стосується крадіжок із помешкань громадян, то в Києві й інших великих містах були створені профілактичні групи, до яких увійшли оперативні працівники. Ми розподілили їх по відповідних районах, навіть кварталах, вони скомунікували з представниками ОСББ та місцевими мешканцями, які залишились там. І як тільки наші пильні громадяни повідомляли, що хтось з'являвся на території, поліцейські одразу реагували на такі повідомлення. Це також вплинуло на криміногенну ситуацію і профілактику саме квартирних крадіжок.

Сказати, що у нас зараз іде сплеск злочинності, я точно не можу. Хоч загальна реєстрація злочинів збільшилась, оскільки лише воєнних злочинів у нас зареєстровано понад 90 тисяч. Повномасштабне вторгнення РФ на територію України призвело до масового вчинення військовослужбовцями збройних сил країни-агресора воєнних злочинів. На тимчасово окупованих територіях України це вбивства цивільного населення, сексуальні злочини, зникнення безвісти. На інших територіях – це ракетні обстріли. І все це кваліфікується як воєнний злочин, передбачений ст. 438 Кримінального кодексу України.

Війна продовжує впливати на динаміку окремих видів злочинів, зокрема тяжких та особливо тяжких, загальна кількість яких зросла.

Так, у січні-червні 2023 року суттєво збільшилась кількість учинених умисних вбивств, учинених в умовах воєнного стану. Це поняття з'явилося під час війни, воно безпосередньо пов'язане з діями окупантів. Це вбивства, які раніше нами не обліковувались.

Окремими видами кримінальних правопорушень, які набули більшого поширення в умовах війни, є шахрайства. Але насамперед це пов'язано з емоційним станом громадян, яким користуються шахраї. При цьому майже половина таких злочинів – онлайн-шахрайства. Бо вчиняти їх можна з будь-яких територій, навіть з окупованих або з-за кордону через інтернет.

Водночас дуже поширені так звані фішингові шахрайства. Це коли приходить SMS-повідомлення з посиланням на якийсь сайт – людина переходить за посиланням, і шахраї отримують доступ до даних платіжних карток. Також часто вчиняються злочини, пов'язані з соціальними виплатами. Наприклад, вимушено переміщеним особам. Так само приходить повідомлення з посиланням, громадянин натискає – і в нього з банківської картки знімають кошти.

Поширеними видами шахрайства також є обман покупців під час реалізації товарів в мережі "Інтернет", дзвінки під виглядом працівників банків з метою заволодіння персональними платіжними даними, дзвінки з так званих "call-центрів" щодо неіснуючих виплат, повідомлення потерпілим неправдивої інформації про родичів у біді.

З'явилися і нові шахрайські схеми, серед яких – збір коштів для військових від фейкових волонтерів, евакуаційні перевезення, оренда житла за нібито вигідною ціною для переселенців. Трапляється, коли родичам військових, які потрапили в полон або зникли безвісти, обіцяють за гроші або повернути їх, або надати про них якусь інформацію.

Неодноразово міністр внутрішніх справ, і я як голова Нацполіції акцентували увагу на максимальній реєстрації цих правопорушень в Єдиному реєстрі досудових розслідувань. Бо шахрайство – це настільки специфічний злочин, що бувають ситуації, коли його можна кваліфікувати як цивільно-правові відносини або ж кримінально-каране діяння. Ми все ж таки схиляємось до того, що реєструємо кримінальні провадження і розслідуємо такі випадки як злочин. Якщо не доведено провину або не підтверджено факти, з якими людина звертається в поліцію, тоді це провадження закривається. Зазначу, що рівень розкриття шахрайств виріс.

– А які "такси" у шахраїв, які виходять на родичів військових?

– По-різному. Від 5 тисяч гривень до 10 тисяч доларів можуть називати. Залежно від того, хто телефонує.

– Як відрізнити шахраїв від справжніх волонтерів, коли йдеться про збори для військових? Наприклад, на Майдані Незалежності в Києві стоять час від часу особи, які збирають кошти. Читала про них різне в соцмережах. Дехто допускає, що вони насправді ніякі не волонтери.

– Перевіряли цю інформацію. Ми, звісно, не можемо проконтролювати всі суми до копійки, але встановили, що ці люди справді займаються волонтерською діяльністю.

А стосовно зборів в інтернеті, то, як правило, це або сторінки-дублікати, або які там з'являються на якийсь короткий період. Причому роблять фейкові сторінки нібито від імені відомих волонтерів. Тому бувають випадки, коли волонтери, які реально передають на фронт необхідне бійцям, звертаються до нас, щоб повідомити, що з'явилась якась фейкова сторінка. І тоді цим питанням займаються підрозділи кіберполіції. Також фахівці цих підрозділів самостійно моніторять мережу "Інтернет", виявляють такі шахрайські схеми, документують їх та вживають заходів щодо блокування таких сторінок.

Щоб не потрапити на гачок шахраїв, роблячи донати волонтерам, потрібно уважно передивись сторінку, де розміщений заклик про збір коштів. Справжні волонтери звітують про використані кошти, мають довгу історію публікацій, велику кількість підписників або верифікацію сторінки, якщо це організація. Також можна зайти на офіційний сайт організації і пересвідчитись, що це саме її соцмережі. Або донатити безпосередньо тим військовим та волонтерам, яких ви знаєте особисто, кому можете зателефонувати і пересвідчитись, що його сторінку не зламали шахраї.

– Якось можна запобігти схемам, які дають змогу шахраям знімати кошти з банківських карток? Це ж страшно, коли людина втратила житло через війну, а в неї ще й гроші останні забрали.

– Ми зараз напрацьовуємо відповідні механізми разом із Національним банком. Хочемо зробити так, щоб у ситуації, коли особа, наприклад, телефонує в банк і каже, що в неї з картки зняли гроші, інформація про те, що відбулося, одразу потрапляла на лінію "102". Так само, якщо нам громадяни будуть дзвонити на "102", будуть автоматично, а головне, оперативно, повідомлені банки. Банк бачить рух коштів і зможе блокувати ті картки, куди їх перекидають. Тобто якщо блокувати рух вкрадених шахраями в такий спосіб коштів по картках, й вони не зможуть знімати гроші, їм не буде сенсу цим займатися.

12:10 «Державна чи приватна розмова»: на Буковині посварилися через використання мови країни-агресорки

12:04 Скандал у «Сенс Банку»: Пишного та НБУ звинувачують у покриванні корупції та відмиванні грошей

11:58 Перелом носа та контузія ока: дочка Олі Полякової показала наслідки нічної ДТП в Одесі

11:52 Україна нарощує енергопотужності: до кінця року планують вийти на 21,4 ГВт

11:47 Південь Франції накрили потужні грози: зафіксовано рекордні для серпня опади

11:43 ВАКС сьогодні обиратиме запобіжний захід експзаступниці глави ОП Ірині Мудрій

11:38 Мільйонні виплати за фіктивну службу: на Закарпатті судитимуть екскомандира батальйону та його підлеглу

11:32 Удари на 1600 км углиб РФ: Зеленський підтвердив ураження НПЗ у Пермі та аеродрому «Маринівка»

11:27 **Китай готує майданчик для переговорів України та РФ: зустріч може відбутися в Пекіні**

11:22 У Києві чоловіка судитимуть за сексуальне насильство над п'ятьма малолітніми племінниками

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

○ Так, повністю зможе
○ Частково зможе, але не відразу
○ Ні, не зможе
○ Це залежить від дій інших сторін
○ Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

– Нацбанк готовий до цього?

– Керівництво НБУ розуміє проблему і готове йти назустріч. Є низка технічних і законодавчих перепон, але робоча група працює над цим, і я думаю, що це питання буде вирішено, й ми, завдяки спільним зусиллям, будемо запобігати вчиненню таких шахрайств.

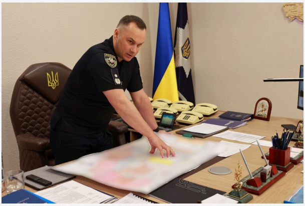

– Поговорімо про розкриття злочинів. Можете назвати цифри?

– За перше півріччя 2022 року було зареєстрованих майже 126 тисяч злочинів. За аналогічний період цього року – 198 тисяч. Тобто, на 57 % більше. Розкритих було 59 тисяч, зараз – 101 тисяча. Динаміка – 71 %. І на 67 % більше справ спрямовано до суду порівняно з аналогічним періодом минулого року.

– Як ділив сфери впливу криміналітет, який вимушений був переміщатись країною через війну? Вони ж мали певні впливи в регіонах, де були раніше, в інших на них, думаю, не дуже чекали.

– У перші дні наступу, поки ще виїзд був фактично вільним, більшість представників криміналітету покинула територію України. Тим самим вони втратили певний вплив на ці території.

Звісно, є групи, які в силу своєї специфіки не були особливо прив'язані до якогось регіону, а мігрували і раніше по країні. Наприклад, квартирні крадії. Вони з Києва, скажімо, поїхали в Одесу, кілька квартир обікрали і повернулись. Через деякий час – в інше місто.

Ми більшість таких груп документували і скеровували кримінальні провадження до суду.

– Але ж не всі злочинці роз'їхались. До того ж "вори в законі" ще до війни виїхали через санкції. Злочинні організації документуєте? Скільки було за цей рік викрито?

– За період першого півріччя результати щодо оголошених підозр за матеріалами департаменту стратегічних розслідувань суб'єктам підвищеного злочинного впливу перевищили показники всього 2022 року. За увесь минулий рік було 64 підозри, за шість місяців цього – вже 68.

Це теж пов'язано з повномасштабним вторгненням РФ на територію України. Оскільки після деокупації окремих територій та стабілізації ситуації з військовими діями у більшості областей кримінальні елементи почали відновлювати свою злочинну діяльність і поширювати злочинний вплив, тим самим намагаючись вплинути на криміногенну ситуацію на місцях після свого повернення. Більшість фігурантів, які отримали підозри "на волі", мали статус "смотрящих" за містами України — маючи злочинний вплив у кримінальному колі, вони "допомагали" громадянам розв'язувати "проблеми", займалися вимаганням коштів, поширенням наркотиків і намагались контролювати злочинні процеси у злочинному середовищі регіону.

– Є кримінальні війни, коли певні люди хочуть повернути вплив, а на території вже "працюють" інші представники криміналітету?

– Вони, як правило, пішли в "тінь", і якщо десь і домовляються, то по "низах". Якби були якісь сильні перерозподіли сфер впливу, ми б бачили це навіть на вулицях. Кримінальних війн немає, і сподіваємось, що й не буде. Тому що більшість "ворів у законі" й так званих авторитетів під санкціями, й частина перебуває у місцях позбавлення волі, і частина – за кордоном, тому впливати їм на криміногенну ситуацію набагато важче, ніж раніше.

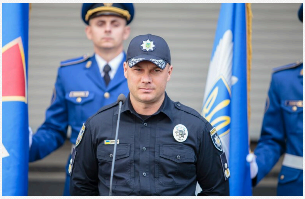

– Ще до війни, спілкуючись із оперативниками, не раз чула, що хоч "вори в законі" й не повинні за їхніми поняттями співпрацювати з органами, але на декого з них має вплив ФСБ.

– Так і є. Росія сподівалась використовувати "ворів в законі" як один з елементів дестабілізації.

– Вдалося використати?

– Особливо не вдалося. Наприклад, за вказівкою з РФ намагались підняти так звані бунти у пенітенціарних установах нашої держави. Їм це не вдалось. До того ж, активно в перші дні наступу РФ правоохоронці відпрацьовували можливі ДРГ. Наприклад, у Києві всіх, хто викликав підозру, що вони можуть бути причетні до диверсійно-розвідувальних дій, перевіряли та передавали в Службу безпеки України.

У перші місяці повномасштабного наступу РФ у Києві було виявлено понад 20 груп і передано понад 300 осіб Службі безпеки України. Що далі, то менше було охочих вчиняти дії з дестабілізації всередині країни.

Росіяни заздалегідь засилали в Україну людей, яких хотіли потім використати для своєї мети. Вони з 2014 року заїжджали під виглядом різних категорій громадян. Хтось із них працював, а хтось – вчиняв злочини.

Якби їм вдалось їх використати так, як вони планували, ми б це побачили і відчули.

– А що саме вони мали вчиняти?

– Більше у них була розвідувальна функція. Щоб ворог розумів, хто і де перебуває. Ворог ж тоді передбачав Київ за три дні взяти, зайти сюди і знати, куди рухатись. Така собі мережа агентів. Думаю, вони в такому форматі більше мали працювати.

Не виключено, що мали вчиняти всередині країни і якісь дестабілізаційні заходи. Але коли великій кількості громадян, які хотіли стати на захист держави, видали в руки зброю, то бажання вчиняти якісь рухи, думаю, у них було мінімальним. Більше з цього приводу вам можуть, звісно, розповісти наші колеги з СБУ, тому що, як я вже сказав, ми передавали їм таких осіб.

– Ми звернули увагу на квартирних крадіїв, які активізувалися на початку війни. Вочевидь розраховуючи, що люди виїжджали, залишали свої помешкання, і їм є чим поживитись. Було таке, що ходили по під'їзду, перевіряли, в яких квартирах є власники. Смикали ручку дверей, дзвонили. А коли їм відчиняли, казали, що помилились. У нас такі теж ходили по під'їзду.

– Під час повномасштабної війни збільшилась кількість мешканців квартир, які звернулись у поліцію охорони, щоб убезпечити свої помешкання. Це теж один із чинників, чому менше вчиняється таких злочинів.

У нас, до речі, була ситуація, коли ми з колегами приїхали по роботі в один з будинків, а громадяни, які стояли збоку цього будинку, повідомили про незнайомих осіб Нацгвардію. Цей будинок був неподалік зони відповідальності Нацгвардії, і хлопці одразу прийшли, щоб перевірити. Я їм потиснув руку і подякував за таку реакцію.

– Так кількість квартирних крадіжок збільшилась під час війни чи ні?

– Торік зменшилась, цього року – збільшилась. Але якщо порівняти з 2021 роком, то наполовину зменшилась. При цьому на сьогодні розкриваються 80 % квартирних крадіжок.

“Нам передавали банківські автомобілі інкасації, ми їх брендували під поліцію і їздили по місту в броньованих машинах”

– До певної миті всі заперечували, що в нас буде повномасштабна війна. Скажіть, от тоді, коли керували в Києві поліцією, ваші поліцейські, та й ви самі, були готовими до повномасштабної війни?

– Так, хоча був, звісно, стрес у перші дні для всіх, і для мене теж. Я пам'ятаю, як це все починалося.

У ніч перед наступом росіян усі керівники обласних управлінь Нацполіції, міста Києва ночували фактично на роботі, бо ми перейшли на посилений режим несення служби, і коли близько п'ятої ранку почалися ракетні обстріли, наступ, весь особовий склад був піднятий по тривозі. Хоча певну кількість особового складу залишили у територіальних підрозділах напередодні.

У перші дні ми не розуміли, куди росіяни битимуть ракетами, були острахи, що цілеспрямовано будуть завдавати ударів по підрозділах поліції. Тому поліцейські, які й ночували в районних управліннях, перемістились в підвальні приміщення, встановили ліжка, облаштували кухні.

І, звісно, всі отримали зброю, навіть ті допоміжні служби, поліцейські, які до війни практично її не використовували. Перед ними стояло завдання тримати оборону і забезпечувати, наскільки це можливо було в той період, публічну безпеку і порядок. Тому що основна проблема була у перші дні – це виїзд великої кількості людей за межі Києва. Я кажу за Київ зараз, тому що це мій досвід.

– А через кілька днів місто видавалось порожнім, безлюдним.

– Так, за якийсь час людей залишилось зовсім мало. Потім уже ми почали ці диверсійні групи документувати. Виявляти групи мародерів і т.д. Нам передали банківські автомобілі інкасації, ми їх брендували під поліцію і їздили по місту в броньованих машинах, тому що також була небезпека від ДРГ.

Звісно, я як керівник зранку й увечері проводив селекторні наради. Ми робили перекличку, що всі на місцях, удень і вночі всі були на зв'язку, які події відбуваються в Києві, хто наступає, відступає, що трапилося? Потрібна була кожен день присутність, зранку і ввечері, щоб усі люди відчували, що поліція на місцях. Тоді особливо тривожно було за Святошинський і Оболонський райони, враховуючи, як ішов наступ. Святошинське управління взагалі було близько до ворога. І було питання, що робитимемо, якщо росіяни просунуться далі?

– Що казали людям?

– Якщо будуть стрілецькі бої, то всі беремо участь. Якщо танки вже приїдуть, стануть під будівлю, тоді вже рішення ухвалюються по ситуації. Здаватися ніхто не збирався, ніхто не тікав.

– Невже ніхто не виїхав?

– За результатами перевірок звільнили 70 осіб. Це переважно жінки, яким ми дали змогу дітей вивезти, і дехто сказав, що не хоче повертатися. Ми дали можливість звільнитися.

Чоловіків там була невелика кількість, вони, скажімо так, загубилися. Це менше пів відсотка від загальної кількості особового складу, поодинокі випадки. Потім, звісно, вони знаходили причини, щоб виправдатись і намагалися відновитися.

– Вони "загубились" на території України?

– Хтось на захід України поїхав. Хтось поїхав дітей вивезти на один день і там залишився. Ну, хтось боявся повертатись. Але це десь 30 чоловіків від усієї кількості, а решта були в територіальних підрозділах інших регіонів.

Після того, як ворога вибили з Київської області, ми зняли казармений режим.

– Люди, які потрапили під перші хвилі окупації, казали, що поліцейських, як правило, вже не було на ту мить, коли росіяни ввійшли в їхні населені пункти. Я розумію, що ви не можете за ситуацію по країні в той період відповідати, але ось таке чула.

– Наскільки мені відомо, поліцейські в усіх регіонах залишались до останнього. І відходили часто вже тоді, коли шляхи відходу були вже оточені. Тож не всі змогли вийти з окупованих територій, і залишались там. Щоб уберегтися, вони переодягалися у цивільний одяг. В Києві точно всі були на місцях, я можу кому хочеш в очі це сказати.

– Скільки серед поліцейських виявили зрадників?

– Після деокупації територій обов'язково проводяться перевірки, бо є поліцейські, які не встигли чи не змогли виїхати і вимушені були залишитись, коли зайшли росіяни. Кожен пройшов перевірку, зокрема й на поліграфі, які проводять СБУ і наш підрозділ внутрішньої безпеки.

Якщо є якісь сумніві, проводиться розслідування.

На жаль, є й ті, хто справді перейшов на бік ворога і пішов працювати у псевдополіції окупантів. Але таких осіб не більше 1 % від загальної кількості поліцейських.

За результатами попередньої перевірки розпочато 730 кримінальних проваджень за фактами колабораційної діяльності й державної зради, в межах яких перевіряється причетність до вчинення низки таких кримінальних правопорушень з боку 2 203 осіб, із них 843 – працівники поліції. На цю мить за фактом злочинної діяльності 722 особам повідомлено про підозру, з яких 399 – працівники поліції.

– Вони давали наводки на родини поліцейських, які не встигли виїхати?

– Були й такі, хоч і небагато. Наприклад, у смт Снігурівка на Миколаївщині. Там був поліцейський, який ініціативно вийшов на зв'язок з окупантами і показував, де жили сім'ї поліцейських, в тому числі і керівництво підрозділів. Вони, щоправда, виїхали, але якісь родичі залишились. У Херсонський області і Запорізькій такі були теж. Як правило, це ті, які не досягли будь-яких успіхів по службі. Їхні дії задокументовані внутрішньою безпекою Нацполіції, вони перебувають на окупованих територіях, але заочно їм оголошені підозри і вони зараз у розшуку в рамках кримінальних проваджень.

CT. SUPPORT. JUSTICE

– Відносно недавно звільнився очільник київської патрульної поліції, цьому передували обшуки ДБР в управлінні, наші джерела кажуть про корупційні оборудки. Було відкрито кримінальне провадження, але закінчилось це звільненням Зозулі, переведенням інших керівників на інші посади з пониженням. Опосередковано це можна підтвердити публічно доступною інформацією щодо Дмитра Євдокімова, заступника Зозулі, очільника "адмінки" Києва, який став керівником "дежурки" в Київській області.

Був ще один скандал, який став мемом, щодо перепустки на площу Ринок у Львові для дівчини очільника патрульної поліції Львова. Якого у підсумку теж не звільнили, а просто перевели в іншу область.

У патрульній поліції по всій Україні недобір, навіть в тіктоці шукають працівників.

- Чи не припинила вітрина реформи поліції бути вітриною? Як ви бачите подальший розвиток патрульної поліції, чи плануються там кадрові зміни?

– Реформа поліції справді почалася з патрульної поліції, але вона не стосується тільки цієї служби. Ми постійно вдосконалюємось, робимо певні висновки і щось змінюємо.

Після того, як було збільшено фінансування, оскільки оплата праці поліцейських (до війни вона була набагато нижчою), це вплинуло на зменшення відтоку кадрів. Але, як у будь-якому великому колективі, є певний людський чинник, і, скажімо так, не всі належно виконують свої обов'язки, тому і виникає низка кадрових питань.

Чи будуть кадрові зміни в патрульній поліції? Це питання наразі відкрите. Керівники, які перебувають зараз на посадах у департаменті, залишилися.

Ви правильно зазначили, змінено керівників регіональних. Я буду переглядати роль кожного начальника УПП, аналізувати, як він виконує свою функцію. Можу сказати, що є питання до певних регіонів ще на сьогодні.

Але серед патрульних поліцейських чимало людей, які воюють, постійно перебувають на передовій у складі зведених загонів. Тому проблеми є, але сказати, що там усе настільки критично, не можу.

– Чому, коли йдеться про можливі корупційні оборудки, людей не звільняють зі служби, а переводять на нижчі посади?

– ДБР проводить досудове розслідування, у разі оголошення поліцейським підозри слідчі мають право звернутися до суду і ставити питання про відсторонення від займаних посад. Якщо вина не доведена, керівництво департаменту інколи іде таким шляхом – наприклад, перевести на нижчу посаду.

– А вам не підпорядковувалися патрульні поліцейські, коли ви були керівником київської поліції?

– Ні, вони не перебувають у структурі ГУНП.

– А ця історія з перепусткою в подарунок у вас як у голови Нацполіції не викликає ніяких запитань? Ви не думаєте, що таких кадрів треба якось позбуватися? Це точно не додає довіри до поліції.

– Це репутаційні ризики, і ми будемо над цим працювати. Патрульна поліція – це окремий кейс, я до нього просто ще не дійшов.

– Яка ситуація з наркозлочинністю в країні? Якщо в перші місяці після наступу “закладачі” зникли з вулиць, то зараз складається враження, що їх стало більше. Вони припинили особливо ховатись. Ніби розслабились. Профілактику таких злочинів хтось взагалі проводить?

– Справді, з початком повномасштабного вторгнення, вони, як і всі інші злочинці, на певний час затихли. Але почали знов з’являтися.

Тим часом ми вже перезавантажили департамент, який відповідає за цей напрям. Ми прагнемо зробити роботу цього підрозділу ефективнішою.

Якщо ви пам’ятаєте, цей департамент був міжрегіональним відокремленим підрозділом. І територіальні управління вертикально підпорядковувались тільки йому. Тепер вони будуть у структурі ГУНП на місцях. Це дає регіонам більше можливостей та контролю.

Нині вже сформовано центральний апарат. Причому близько 60 % – це люди, які раніше не працювали в цій службі. Всі співробітники пройшли конкурсний відбір з перевіркою на поліграфі. Зараз комплектуємо регіональні підрозділи.

Але це не означає, що немає профілактики – документуванням наркозлочинів займаються всі поліцейські. І ми не бачимо зростання кількості “закладачів”. Навпаки, розкриття таких злочинів зросло.

– Це якийсь біг по колу. Втретє перезавантажується ця служба, втретє туди беруть людей, які раніше на цьому напрямі не працювали. Два попередні рази довели, що це особливо не впливає на процес. Може, годі брати тих, у кого немає досвіду?

– Це все люди із системи, вони мають досвід оперативної роботи. Зокрема керівником департаменту став колишній заступник керівника управління стратегічних розслідувань, він пройшов конкурс, який проводився за участі міжнародних партнерів. Саме його підрозділ цього року задокументував злочинну організацію, яка здійснювала виготовлення і збут наркотичних речовин. Це так звані “двадцятівські” у Кривому Розі, ваше видання писало про цю масштабну спецоперацію.

– У ЗМІ було оприлюднено інформацію, що в лютому минулого року в столиці за кілька годин роздали добровольцям 25 тисяч автоматів і близько 10 мільйонів патронів. Що з цією зброєю зараз? Поліція знає, в кого вона?

– Усю зброю, яку видала Національна поліція, облікували. Вона видавалася за паспортами. Ми видавали зброю в основному колишнім правоохоронцям, суддям. Багато хто її вже здав назад до поліції.

– А що зі зброєю, яку видавали Добровольчі формування територіальних громад?

– У них свій облік, вони також її частково облікували. Але були такі прикрі випадки, коли була безконтрольна видача. Якраз у самий пік – 25, 26 лютого, коли тут уже танки були під містом. І зараз у Верховній Раді є законопроєкт, який стосується зброї, він наразі готується до другого читання. Ми брали участь у його розробці. В чому його суть? Ми розуміємо, що на руках у громадян багато зброї. Це зброя, видана в перші дні війни, зброя, яка залишилась на звільнених від окупантів територіях – вона теж може бути у людей, які її там знайшли.

Плюс трофейна зброя, яка безпосередньо отримана вже військовими, і вони її завозять на території, де не ведуться зараз бойові дії. Тому у нас є така пропозиція, і законодавці її підтримали, дати можливість громадянам добровільно облікувати цю зброю. Бо ми усвідомлюємо, що в період війни нелогічно буде забрати її у людей, оскільки ми не знаємо, що буде завтра. Люди все одно думають, що необхідно себе убезпечувати, можливо, завтра ворог прийде, а у них і зброю забрали.

Тому ми й пропонуємо ухвалити закон, який би дозволив громадянам прийти з цією зброєю в поліцію, щоб ми зафіксували, переписали, поставили на облік у відповідну базу. І поки йде війна, люди далі зможуть нею користуватись, а після перемоги протягом 90 днів вони повинні будуть прийти в поліцію і здати цю зброю.

Зробити ще після цього місячник добровільної здачі зброї. Щоб хто не здав вчасно, все ж таки приніс і був звільнений від відповідальності.

– А треба буде пояснювати походження зброї, коли люди принесуть її, щоб облікувати?

– Бажано, але для нас це не настільки принципово. Якщо, звісно, це не якась кримінальна зброя, і людина розуміє, що можливо з неї вчинялись якісь злочини, то інша справа. У цьому разі краще пояснити. Тому що є відповідні бази гільзотек, і якщо ми потім встановимо, що її використовували при вчиненні злочину, то можуть бути питання. А так основна мета – це облікувати зброю, яка може бути на руках у громадян, і зрозуміти, в кого вона є.

– Напевно, якась частина людей боятиметься приносити в поліцію зброю.

– Звісно, будуть такі. Але якщо буде ухвалено цей законопроєкт, ми проведемо інформаційну кампанію, щоб пояснити людям: облікуйте і отримайте її назад. Щоб коли до тебе прийшли правоохоронці, не було кримінальної відповідальності за статтею 263 Кримінального кодексу (незаконне поводження зі зброєю – авт.).

– Кількість зброї, яку принесе людина, має значення?

– Ми не розглядаємо так питання. Хай приносить, будемо дивитись, про що саме йдеться.

– Вже зараз можуть приходити чи чекати, доки ухвалять закон? А може, його й взагалі не ухвалять, що тоді робити?

– Під час війни було змінено 263 статтю Кримінального кодексу. Раніше вона передбачала звільнення особи від кримінальної відповідальності, якщо та добровільно принесла і здала зброю, але була юридична норма звільнення від кримінальної відповідальності тільки судом. А зараз чітко визначено, що особа, яка добровільно здала органам влади зброю, бойові припаси, вибухові речовини або вибухові пристрої, не підлягає кримінальній відповідальності. Тобто ми взагалі не повинні вчиняти якісь процесуальні дії, щоб вручати підозру і спрямовувати це провадження в суд. Але до прийняття закону, ми не можемо повернути зброю назад, навіть якщо людина добровільно здала її.

Але сьогодні, будемо об'єктивними, люди не дуже хочуть здавати зброю, бо йде війна.

– Війна змінила ставлення людей до зброї. Вже не перший рік обговорюється питання вільного володіння вогнепальною зброєю. Зокрема й на законодавчому рівні. Пам'ятаю, як під час останньої нашої зустрічі ми дискутували на цю тему з колишнім міністром внутрішніх справ Денисом Монастирським. До війни він був противником цієї ідеї, а потім дещо змінив свій погляд. Та все ж наполягав, що люди можуть зберігати зброю вдома, але не ходити з нею по вулицях. А ви якої дотримуєтесь думки щодо цього?

– Коли у Верховній Раді напрацьовувався законопроєкт, в якому розглядається питання володіння короткоствольною вогнепальною зброєю для всіх категорій громадян, ми неодноразово збирались з правоохоронним комітетом Верховної Ради, обговорювали це питання в робочих групах. Є низка запобіжників, низка застережень. Є бачення, що ця зброя повинна зберігатись тільки вдома для самозахисту, а якщо особа хоче тренуватись, подає заявку в тир і тоді везе її з собою. Але ж ви розумієте, що якщо людина хоче постійно носити із собою зброю, вона щодня буде кидати заявку в тир і перевозити.

Знову ж, перевозити треба в розібраному стані, а не так, як хочеться.

Є ще низка питань, які обговорюються і досі не вирішені. У мене немає поки що внутрішньої такої позиції, що ця зброя може бути в усіх громадян, і вони можуть її носити на вулицях. Якщо це буде для самозахисту – можливо. Та все одно є багато "але".

– Усі ваші попередники стверджували, що суспільство не готове до легалізації зброї. Ви теж так вважаєте?

– На сьогодні суспільство більш готове, але повинна бути культура поводження зі зброєю. Можливо, дати зброю тим особам, які вже мають певний період досвіду, які вже володіють зброєю. Наприклад, травматичною, мисливською. В яких протягом п'яти років не було проблем із законом, вони не вчиняли злочинів. Можливо, встановити якийсь рамковий період, від 3 до 5 років, і дозволити спочатку купувати гладкоствольну і травматичну зброю, щоб людина продемонструвала, що виконує всі норми закону. І тоді вже можна видавати їй вогнепальну короткоствольну зброю.

Але я проти носіння короткоствольної вогнепальної зброї на вулицях.

– Але не проти, щоб люди тримали її вдома для самозахисту?

– Ті, хто розуміється на зброї, знають, що для захисту будинку краще взяти помповик, зарядити його гумовими кулями, і він буде більш ефективним, ніж з пістолета намагатись захистити себе в приміщенні.

– Політики й експерти заявляють, що ухвалення законопроєкту про зброю гальмує МВС, бо не хоче втрачати монополію.

– Там немає єдиної позиції серед народних депутатів. Щодо цих розмов про монополію, то у мене зустрічне питання. А хто повинен контролювати обіг зброї?

Це так само, як зараз дискусійне питання щодо медичного і технічного канабісу. Бо хочуть врегулювати законодавчо і перший, і другий.

І в одному із законопроєктів була концепція про те, щоб приватні лабораторії досліджували вміст тетрагідроканабінолу (головний психоактивний компонент канабісу – авт.). Грубо кажучи, суб'єкт господарювання, який займатиметься вирощування технічного канабісу, може відкрити собі лабораторію і потім казатиме, що там вміст цього компоненту не 10, а 0,02. І ми не можемо на таке не реагувати, бо це наша функція, ми маємо це робити.

Кропивницький
Миколаїв
Одеса
Хер

– А як ви загалом ставитесь до легалізації канабісу?

– Враховуючи те, що після війни у нас буде багато людей після важких поранень, людей з ПТСР, я підтримую легалізацію медичного канабісу. Але лише у вигляді ліків, які продаються за рецептами, а не марихуани, яку курять. До речі, цей законопроєкт не передбачає, як думає дехто з громадян, що прийдеш в аптеку, купиш канабіс і будеш курити. Там не про це.

– Якими мають бути механізми, які не дадуть легальному перейти в нелегальне?

– Медичний канабіс чітко внормований. Єдине питання було щодо приватних лабораторій, які мають перевіряти вміст тетрагідроканабінолу.

У медичному канабісі, для того, щоб він був ефективний для лікування, вміст тетрагідроканабінолу має бути не менше 0,3 %. Для технічного норма – 0,2 %. Така норма не дає можливості, грубо кажучи, використовувати його як сировину для виготовлення наркотика і є практикою багатьох країн світу. Можливо, 0,3, але не більше. Наприклад, у Польщі на 0,3 перейшли лише через п'ять років. Також ми пропонуємо залишити лабораторний контроль за державними установами.

Сьогодні норма для технічного канабісу – це 0,08 % тетрагідроканабінолу. Крім того, є певний процес ліцензування і визначення квот площ територій, які можна засівати. У нинішній редакції законопроєкту обмежень за площею немає. У нас родюча земля, канабіс буде добре рости. А саме від вмісту тетрагідроканабінолу залежить розмір куща. Що вміст вищий, то кущ більший.

Ми не кажемо, що все це піде на наркотики. З нього можуть виготовляти тканини, папір, замінити пластик в стаканах волокнами цього канабісу. І в чому зацікавленість тих же аграріїв? Що вищим буде ТГК, то більшою буде врожайність. А для нас це ризики.

– Поліція ж не буде патрулювати ці поля. Як дізнатись, скільки там насправді і чого виростили?

– Будемо і патрулювати, і дрони застосовувати. Міністерство аграрної політики буде давати дозволи на засівання конкретних територій, ми будемо їх об'їжджати, дивитись. Але цікавий період саме цвітіння. Поки рослина росте, вона не являє якоїсь небезпеки. А ось коли настає період дозрівання і треба збирати верхівки цих кущів, тоді й треба контролювати. Такий період триває кілька тижнів.

– Ви кажете про легальні ліцензовані поля, але ж будуть і нелегальні.

– Вони й зараз є, виявляємо. Звісно, буде набагато важче, бо поруч можуть рости різні за вмістом ТГК рослини. Коли обговорювали технічний канабіс, я теж питав: "От наприклад, площа під посів тисячу гектарів. І всередині поля посіяли рослини з вмістом ТГК 0,2, а частину – з 1,2. Як це виявити?". Зверталась до сільськогосподарських академій, і там нам пояснили, що різниця між такими кущами буде візуальною і побачивши, їх можна відрізнити.

Тому будемо застосовувати дрони, будемо літати, знімати поля, іншого варіанту немає.

Повертаючись до вашого питання, повторюсь: легалізація медичного канабісу в тому вигляді, як це запропоновано законопроектом, підтриманим у першому читанні, можлива. А от щодо технічного канабісу, то цим же документом недосконало прописані норми, які регулюють це питання. Ми подали народним депутатам через МВС свої пропозиції і застереження з цього приводу.

– Нещодавно була вже сьома річниця з моменту вбивства журналіста Павла Шеремета. З повномасштабним вторгненням РФ Яну Дугарь мобілізували до Збройних сил, Андрій Антоненко теж служить. Юлія Кузьменко продовжує працювати хірургинею та займається волонтерською підтримкою військових. При цьому справу вимушені розглядати заново через зміну присяжних.

Не буду давати оцінку обвинуваченням, які пред'явлено цим трьом людям, ми це неодноразово писали. А що із замовником чи замовниками вбивства? Напередодні війни говорили про можливий білоруський слід. Він підтвердився?

– У нас на сьогоднішній день є виділене провадження із цього основного стосовно замовників злочину і певні заходи щодо замовників злочину проводяться. Нещодавно було заслуховування, але розповісти подробиці не маю права через таємницю слідства.

Щодо заяви колишнього білоруського спецпризначенця Макара, який сказав, що можуть бути причетні спецслужби Республіки Білорусь. Його допитували. Зараз тривають певні слідчі процесуальні дії, але поки що, сказати, що підтверджено, що там є білоруський слід, ми не можемо. Я вважаю, що там не обійшлося без участі певних спецслужб, але підтвердити чи спростувати це зможе з часом лише слідство.

– А щодо розслідування замаху на Сергія Шефіра, що ви можете сказати? Розкритий цей злочин?

– Це кримінальне провадження теж зараз перебуває на стадії досудового розслідування, є низка версій, там було зроблено величезний обсяг роботи. І навіть кілька можливих виконавців розроблювались в умовах пенітенціарних закладів, куди вони потрапили за інші злочини, вже після замаху на вбивство Шефіра.

– Ви маєте на увазі, що виконавців було кілька?

– Так, готувався там не один. Як мінімум два. Більше поки що сказати не можу.

– Підозри комусь пред'явлено?

– Поки що ні.

– Його дійсно намагалися вбити чи просто попередити?

– Намагалися вбити, але це було непросто зробити, коли машина в русі.

– Ще до війни були заяви про можливу причетність до цього замаху Росії. Вони підтвердились?

– Така версія розглядається. Більше не можу сказати через таємницю слідства.

“Ми хочемо поєднати в єдину інтеграційну систему всі камери відеонагляду в державі”

– Поговорімо про економіку. Голова парламентського Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев в одному з інтерв'ю у квітні цього року заявив, що Нацполіція не реагує на сигнали податкових органів щодо нелегальної торгівлі підакцизними товарами. Згодом він заявив, що ТСК і Нацполіція досягли певного компромісу. Зацитую: “Домовилися з представниками Нацполу про один простий, але ефективний механізм. ТСК самостійно у двох-трьох областях шляхом контрольних закупівель зафіксує роботу нелегальних точок продажу. За результатами перевірки при виявленні контрафакту керівник поліції області йде у відставку. Якщо не виявлено – на підвищення”. Чи можете ви прокоментувати ці заяви і пояснити, чому не можна в короткий термін в умовах війни припинити всю цю нелегальну торгівлю? І чи взагалі це ваша сфера відповідальності? Ми ж наче створювали БЕБ, щоб цей орган боровся з тіньовими схемами в економіці.

– Ви праві, коли кажете, що в державі створено органи, які відповідають за боротьбу з тіньовою економікою. На сьогодні законодавством України установлений чіткий та відповідний розподіл функцій правоохоронних та контролюючих органів у сфері обігу підакцизних товарів. Так, органами контролю за додержанням податкового законодавства є Державна податкова служба України та Бюро економічної безпеки України, які здійснюють виявлення та досудове розслідування саме таких видів злочинів.

У поліції завдань достатньо, під час війни їх ще додалось. Але ми не знімаємо з себе відповідальності. Проте, кожен повинен виконувати свої функції. Своєю чергою ми готові допомагати, робити те, що від нас залежить, і робимо, звісно, в межах нашої компетенції.

Наприклад, нам неодноразово закидали претензії щодо роботи кіосків, які стоять з ліцензіями, в них товар з акцизними марками, але продають також нелегальний товар. Пояснюємо: даруйте, але ж це питання – компетенції податкової служби і БЕБ. Якщо у представника податкової служби є інформація про можливу нелегальну торгівлю, перевіряйте, звертайтеся до БЕБ, де така діяльність вже буде документуватись у рамках кримінального провадження, проводитись обшуки та інші необхідні процесуальні дії.

Потім, сказав: “Спробуймо поєднати зусилля”. Провів низку селекторних нарад, поставив відповідні завдання і на сьогодні маємо результат.

Згодом, голова комітету, коментуючи ситуацію з обігом підакцизних товарів на ринку на телебаченні, сказав, що поліція гарно спрацювала в цьому напрямі (демонструє відео, – авт.). Мені як керівникові Національної поліції було приємно за роботу своїх підлеглих, але все ж я вважаю, що кожен орган має виконувати свою функцію. Звісно, поліція – найбільший правоохоронний орган, і всі хочуть, щоб поліція була присутня на всіх заходах. І навіть є низка напрямів, де перевірляльні державні органи хочуть тепер на законодавчому рівні прописати, що коли вони йдуть на перевірку, там має бути присутній поліцейський.

Даруйте, але нам забракне поліцейських, щоб приставити їх до кожного перевіряючого. Якщо виникають якісь нестандартні ситуації, і надходить повідомлення на “102”, виїжджає слідчо-оперативна група, патрульна поліція, і ми розбираємось. Тож сподіваюся на здоровий глузд в ухваленні відповідних рішень на законодавчому рівні.

Стосовно заяви про те, що нібито Національна поліція та комісія досягли згоди запровадити персональну відповідальність керівників управлінь поліції за роботу нелегальних точок продажу цигарок. Національна поліція з цього приводу вже виходила з офіційною заявою в інформаційний простір. Проте, ще раз хочу наголосити, що поліція працює згідно із законом “Про Національну поліцію” та дисциплінарним статутом. Тож рішення про звільнення та підвищення співробітників поліції ухвалює Голова Нацполіції за погодженням з Міністром внутрішніх справ.

– Ще один із напрямів роботи, який додала правоохоронцям війна, – це викриття компаній, афілійованих з російськими власниками. Поліція цим теж займається. Скільки таких компаній уже встановлено?

– Так, це теж стало одним із питань діяльності Національної поліції. Уже торік на початку березня ми розпочали масштабну, але доволі кропітку аналітичну роботу з пошуку активів, зокрема і прихованих, бенефіціарними власниками яких є громадяни Російської Федерації і Республіки Білорусь. Адже будь-яка діяльність бізнесу на території РФ призводить до сплати податків до її бюджету, які в подальшому, звісно, йдуть на підтримку роботи “державної машини” з терору та війни в Україні. Особливо це стосувалося бізнесу, який перебуває в руках наближених до влади росії олігархів і діяльність якого є сталим на території багатьох країн колишнього СРСР та СНД.

Для більш ефективного результату роботу розподілили за базовими методами отримання валового національного доходу будь-якої держави — через прибутки як державних, так і приватних компаній за кордоном, зокрема в Україні, а також за двома напрямами: превентивним і практичним. Почали з того, що виділили ті компанії, власниками яких в Україні були громадяни РФ, — їх було встановлено понад 16 тисяч. Після першої перевірки виокремили 1 500 компаній, які реально мали хоч якісь активи на своїх рахунках. Це був перший крок.

Другий крок: встановили імпортерів з Російської Федерації і Республіки Білорусь, які діяли в нашій країні як відокремлені представництва. І щоб не сплачувати податків у наш бюджет, впроваджували різноманітні “схеми”. Надалі виокремили компанії, які отримували позики і кредити саме від контрольованих громадянами РФ компаній у різних офшорних юрисдикціях. Таких у список потрапили майже 7 тисяч. Завдяки взаємодії з Нацбанком України та Фінмоніторингом, з Державною податковою службою всі їхні операції були вчасно поставлені на фінансовий контроль. Такими превентивними заходами вдалося запобігти виведенню понад 200 млрд грн до країни-агресора.

Паралельно з цим шукали підприємства, які ретельно приховали свою приналежність до РФ, продовжували вести бізнес з агресором, тим самим сплачуючи податки у його бюджет. Було складно, довелося розплутати не одну "схему", щоб встановити реального і кінцевого вигодонабувача. На сьогодні маємо арештованих активів на загальну суму понад 28 млрд грн.

Однією з найпоширеніших схем є виплата нібито відсотків за кредитом нерезиденту, зазвичай це країни, які перебувають в офшорних зонах, що призводить до ухилення від сплати податку на прибуток.

Яскравий приклад використання різноманітних способів маскування кінцевих бенефіціарних власників з РФ задокументовано під час досудового розслідування протиправної діяльності посадових і службових осіб ТОВ "ІС Либідь", що є власником ТРЦ "Ocean Plaza" і фактично контролюється підсанкційними російськими олігархами Ігорем та Аркадієм Ротенбергами й членами їхньої родини. Загалом схема була така: підсанкційні російські олігархи Ігор та Аркадій Ротенберги організували протиправний механізм зі сплати протягом 2013-2022 років ТОВ "ІС Либідь" нібито відсотків за кредитом нерезиденту Ethoder Investments Limited (Кіпр), що призвело до ухилення від сплати податку на прибуток на загальну суму 546 307 218 грн.

Так, для прикладу, у разі спрямування коштів за кордон, як оплати відсотків за кредитом відправник ТОВ "ІС "Либідь" мало сплатити податок з доходу нерезидента, що становить 15% і нараховується з суми сплачених нерезиденту грошових коштів, окрім випадків наявності міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування. Використання компанії Ethoder Investments Limited зумовлено наявністю такого договору України з Республікою Кіпр, відповідно до якого діють понижені ставки оподаткування на прибуток нерезидента (2% до 2019 року, потім 5%).

Але це не допомогло родині Ротенбергів уникнути відповідальності – 17 серпня 2022 року оголошено підозри у вчиненні Ігорем та Аркадієм Ротенбергами кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 28, ч. 4 ст. 110-2, ч. 3 ст. 27, ч. 3 ст. 209, ч. 3 ст. 28, ч. 3 ст. 212 КК України. Вказаних осіб оголошено у міжнародний розшук. А 20 березня 2023 року, колегія суддів Вищого антикорупційного суду задовольнила адміністративний позов Міністерства юстиції України щодо процесу націоналізації ТРЦ "Ocean Plaza".

Іншою схемою є пов'язана господарська діяльність між Україною й країною-агресором. Так було виявлено, що на території України здійснює свою господарську діяльність ПП "Науково-технологічний центр "Редуктор", кінцевим бенефіціарним власником якого є громадянин РФ, який, своєю чергою, є засновником і керівником на території РФ цього центру "Редуктор", що постачав різні запчастини, деталі й обладнання на адресу інших суб'єкти господарської діяльності РФ, які безпосередньо пов'язані з виробництвом, конструкцією й проєктуванням авіаційних двигунів, пунктів управління ракетних комплексів, газотурбінних установок і т.д., зокрема й для військових частин РФ та Міністерства оборони РФ, які на теперішній час використовуються для забезпечення збройної агресії РФ проти України. На нерухоме майно, банківські рахунки, корпоративні права, балансове майно ПП "НТЦ "Редуктор" було накладено арешт і в подальшому націоналізовано.

Нацполіція має на цих напрямах діяльності хороші результати, з початком війни зосередивши свою діяльність з протидії організованій злочинності в економічній сфері, де наявний капітал країни-агресора та її резидентів. Так, працівники поліції здійснюють супровід 21 кримінального провадження щодо проросійського бізнесу за ст.ст. 110-2, 191, 209, 212, 258-5 ККУ, в рамках яких 11 особам повідомлено про підозру, а також вживаються заходи з вилучення активів країни-агресора та передачі їх в управління АРМА.

Накладено арешти на активи на загальну суму близько 25,8 млрд грн, зокрема з найвідоміших: цінні папери АТ "Альфа-банк" (на суму 12 млрд грн); нерухоме майно ТОВ "ІС "Либідь", якому належить ТРЦ "Ocean Plaza" (приблизна вартість 7,5 млрд грн); бурові установки та обладнання ТОВ "Сервіс Ойл" (на суму близько 4 млрд грн); майно на суму близько 700 млн грн, що належить Оксані Марченко; 434 вагони на суму 300 млн грн і 94 одиниці універсальних контейнерів тощо. Частину вказаних активів уже передали в управління АРМА.

Арештовано й передано ЗСУ гвинтокрил Bell-427 і літак Gulfstream G650 на суму близько 1,1 млрд грн, а також 47 вантажних автомобілів (марки MAN, МАЗ і DAF), 55 легкових автомобілів, 2 напівпричепи бортових (Kogel S24-1) на загальну суму близько 200 млн грн.

– Скільки поліцейських зараз воює?

– Зараз воюють штурмова бригада "Лють" і зведені загони, кількість я називати не можу, але це тисячі поліцейських

– Вони зараз беруть участь у контрнаступі. Ви відстежуєте, що там відбувається?

– По декілька разів на день. Там зараз перебуває комбат "Люті" Олександр Нетребко, там же і Олександр Фацевич, мій заступник. Безпосередньо там із ними.

– А вас як людину не дратують заяви, що дуже повільно все рухається?

– Ні, мене це не дратує, тому що я розумію, що відбувається і чому це так відбувається. У росіян був час підготуватися. Навіть до того, як ми заявляли про якийсь контрнаступ, вони замінували території, де перебували. Тому не так просто піти і штурмувати. Це війна. Все поступово повинно бути і правильно. Військові знають, як це робити. Ну і ми, звісно, вже теж знаємо, як це робити, але, на жаль, усе дуже важко.

– Нещодавно один військовий, який зазнав важкого поранення під час контрнаступу, сказав, що ті, кому все видається дуже повільним, можуть самі спробувати.

– Стовідсотково. Ми маємо не критикувати, а думати про те, які надзусилля нині докладаються для того, щоб відвоювати наші землі, і водночас як нам важливо зберегти життя людей.

– Вже зараз багато говорять про те, як Україна житиме після війни. А що на ваш погляд треба змінити у повоєнний період?

– Наше основне завдання – це створення безпекового середовища після війни. Зараз за завданням президента, Кабінету міністрів, МВС готує законопроєкт, ми дотичні до нього, про безпекове середовище після війни. Що ми повинні зробити для того, щоб не допустити дестабілізації, підвищення рівня злочинності, щоб забезпечити публічний порядок на вулицях. Це і кібербезпека, це і встановлення камер "Безпечне місто", це і розвиток такого напряму, як поліцейський офіцер громади. Це, можливо, удосконалений розвиток роботи Патрульної поліції на автошляхах, тому що, на жаль, досить багато все одно у нас трапляється дорожньо-транспортних пригод, встановлення камер фіксації швидкісного режиму. Ми хочемо поєднати в єдину інтеграційну систему всі камери відеонагляду в державі.

Окрім того, досить ефективно у нас працює кримінальний аналіз. Цей підрозділ також працює і на базі Центру "112", який був нещодавно відкритий міністром внутрішніх справ України Ігорем Клименком у місті Києві, перший в Україні.

Там же ситуаційний центр реагування, де наряду з поліцією постійно перебувають працівники Державної служби з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України та Державної прикордонної служби.

– Боїтесь, що в нас суттєво погіршиться криміногенна ситуація після війни?

– Ми не боїмося, ми розглядаємо можливі ризики, відстежуємо оперативну обстановку, враховуємо різні фактори. Наприклад, вже сьогодні ми вилучаємо з незаконного обігу набагато більше зброї, ніж раніше, і це закономірно.

Є й ризики в тому, що може дійсно погіршитись криміногенна ситуація, і, як би це не було гірко говорити, але, можливо, не всі ті люди, які воюють, знайдуть роботу, і криміналітет буде намагатися їх використати у своїх цілях, перевербувати за певні кошти. Сподіваюсь, що цього не буде, але Національна поліція повинна бути готова до будь-якого розвитку подій.

Також ми напрацьовуємо разом з нашими міжнародними партнерами спільні проєкти щодо унеможливлення потрапляння зброї до країн Євросоюзу. Вони переживають, що ця зброя може потрапити до їхнього криміналітету і це вплине на криміногенну ситуацію вже там.

– Іншими словами, щоб зброю після війни не почали везти за кордон і наповнювати чорний ринок. А як її відстежувати технічно, якщо у нас не на всіх пунктах пропуску є сканери?

– Питання технічної допомоги теж обговорюється, партнери готові надавати поліції мобільні сканери, які сканують транспорт на зброю і вибухівку.

– А є вже така тенденція, що туди їде якась нелегальна зброя?

– Ні, і наші міжнародні партнери також про це говорять. Але вони теж прораховують можливі ризики і хочуть убезпечити свої країни.

– Ви згадали про те, що комендантська година певною мірою вплинула на криміногенну ситуацію. А як часто її порушують? Бо доводилось чути, що на заході України після комендантської години деякі кафе навіть продовжують працювати. Ви якось реагуєте на такі порушення?

– На жаль, до сьогоднішнього дня законодавчо не встановлено відповідальності за такі порушення. Нещодавно ми вкотре проговорили цю тему з профільним парламентським комітетом, надали свої пропозиції. Сподіваюсь найближчим часом зміни будуть прийняті. Хоча б запроваджено адміністративну відповідальність. Тоді у нас буде більше важелів для реагування.

Автор: Тетяна Бодня

Джерело: "Цензор.НЕТ"

Теги: Нацполіція Нацполиция Выговский Иван боевые действия фронт Криминал Кримінал злодії в законі Воры в законе Предатели Зрадники Полицейские Поліцейські Напад Росії на Україну Война Війна

Микола Сидоренко

РЕДАКТОР РОЗДІЛУ «НОВИНИ СВІТУ»

17 серпня 2023 г., 16:24 Переглядів: 2824 Коментарі: 0

Роздрукувати Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

0.042865